

**OBRAZLOŽENJE IZMJENA I DOPUNA FINANCIJSKOG PLANA
HŽ PUTNIČKOG PRIJEVOZA ZA 2021. GODINU I PROJEKCIJA
PLANA ZA 2022. I 2023. GODINU**

UVOD

HŽ Putnički prijevoz d.o.o. (HŽPP) je trgovačko društvo u 100%-tnom vlasništvu Republike Hrvatske koje obavlja usluge željezničkoga putničkog prijevoza kao jedini pružatelj tih usluga u Republici Hrvatskoj.

Posebni propisi koji se odnose na poslovanje HŽ Putničkog prijevoza su Uredba (EZ) br. 1370/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2007. o uslugama javnog željezničkog i cestovnog prijevoza putnika, Uredba (EU) 2016/2338 Europskog Parlamenta i Vijeća od 14. prosinca 2016. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1370/2007 u pogledu otvaranja tržišta za usluge domaćeg željezničkog prijevoza putnika, Uredba (EZ) br. 1371/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2007. o pravima i obvezama putnika u željezničkom prometu, Zakon o željeznici, Zakon o sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava, Zakon o ugovorima o prijevozu u željezničkom prometu i podzakonski propisi doneseni na temelju navedenih propisa.

Djelatnost HŽPP-a jest pružanje usluge javnoga prijevoza putnika u unutarnjem i međunarodnom željezničkom prijevozu.

Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture Republike Hrvatske povjerilo je HŽPP-u pružanje usluga javnoga željezničkog putničkog prijevoza kojima se jamči usluga prijevoza putnika za razdoblje od 1. siječnja 2019. do 31. prosinca 2028. godine (Ugovor br. 1/2019/DP-HŽPP o javnim uslugama za usluge od općeg gospodarskog interesa u javnom željezničkom prijevozu u Republici Hrvatskoj) osiguravajući transparentnost, uz poštivanje društvenih, okolišnih i regionalnih razvojnih čimbenika.

Hrvatski sabor donio je na sjednici 18. lipnja 2021. Odluku o davanju suglasnosti na Izmjene i dopune financijskog plana HŽ Putničkog prijevoza za 2021. godinu i projekcije za 2022. i 2023. godinu.

Kriza uzrokovana epidemijom covida-19 izrazito je negativno utjecala na poslovanje stoga je HŽPP od 25. prosinca 2020. morao racionalizirati poslovanje i privremeno smanjiti obujam prijevoza, a izmjene u voznom redu obuhvatile su oko 10 % usluge.

Radi pomoći stanovnicima pogođenim potresom na području Sisačko-moslavačke županije i volonterima Hrvatskog Crvenog križa, članovima Stožera civilne zaštite i HGSS-a te predstavnicima ostalih službi koje sudjeluju u pružanju pomoći i sanaciji šteta, HŽ Putnički prijevoz prestao je naplaćivati željeznički prijevoz navedenim kategorijama stanovništva od 30. prosinca 2020. s planiranim trajanjem do 1. siječnja 2022. godine.

Također, uveden je pilot-projekt besplatnog javnog željezničkog prijevoza djece i učenika osnovnih i srednjih škola na području Republike Hrvatske za razdoblje od 1. listopada 2021. do 31.12. prosinca 2022. koji obuhvaća neograničeno korištenje prijevoza vlakom tijekom 15 mjeseci za oko 780.000 djece i učenika osnovnih i srednjih škola.

U nastavku slijedi obrazloženje izmjena i dopuna Financijskog plana HŽ Putničkog prijevoza za 2021. s osvrtom na odstupanja u odnosu na usvojeni plan.

PRIHODI

Ukupni prihodi u Prijedlogu izmjena i dopuna Financijskog plana za 2021. godinu iznose 725.447.738 kuna te su za 20.538.148 kuna, odnosno 2,8 % manji u odnosu na usvojeni plan.

Najveće smanjenje u iznosu od 20.579.663 kune bilježi se na stavci 661 Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga na temelju smanjenja vlastitih prihoda od prijevoza putnika.

Na smanjenje vlastitog prihoda utjecalo je uvođenje besplatnoga željezničkog prijevoza za stanovnike Sisačko-moslavačke županije na svim relacijama unutar RH, a volonterima Hrvatskog Crvenog križa, članovima Stožera civilne zaštite i HGSS-a te predstavnicima ostalih službi koje sudjeluju u pružanju pomoći i sanaciji šteta na relacijama prema Sisačko-moslavačkoj županiji i iz nje, koje je na snazi do 1. siječnja 2022. godine. Nastavak mjere nenaplaćivanja željezničkog prijevoza do 1. siječnja 2022. omogućit će daljnju normalizaciju uvjeta života i rada stanovništva te pridonijeti aktivnostima na obnovi, revitalizaciji i oporavku gospodarstva potresom pogođenog područja Sisačko-moslavačke županije.

Također, uveden je pilot-projekt besplatnog javnog željezničkog prijevoza djece i učenika osnovnih i srednjih škola na području Republike Hrvatske za razdoblje od 1. listopada 2021. do 31.12. prosinca 2022. koji obuhvaća neograničeno korištenje prijevoza vlakom tijekom 15 mjeseci za oko 780.000 djece i učenika osnovnih i srednjih škola. Smanjenje vlastitih prihoda od prijevoza nadoknadit će se razlikom između planiranih troškova i prihoda u navedenom razdoblju, koja će se obračunati u skladu s odredbama Ugovora br. 1/2019/DP-HŽPP o javnim uslugama od općeg gospodarskog interesa u javnom željezničkom prijevozu u RH.

Na smanjenje vlastitih prihoda od prijevoza utjecalo je smanjenje broja prevezenih putnika uslijed epidemije te remontu pruge na dionicama državna granica – Savski Marof – Zagreb GK, Zaprešić – Zabok, Dugo Selo – Novska i državna granica – Botovo – Dugo Selo tijekom kojih se uvodi zamjenski autobusni prijevoz narušavaju kvalitetu usluge i dovode do dodatnog pada broja putnika.

RASHODI

Ukupni rashodi u Prijedlogu izmjena i dopuna Financijskog plana za 2021. godinu iznose 794.458.704 kune te su za 118.895.202 kune, odnosno 13,0 % manji u odnosu na usvojeni plan. Naime, zbog krize HŽPP je od 25. prosinca 2020. morao racionalizirati poslovanje i privremeno smanjiti obujam prijevoza, a izmjene u voznom redu obuhvatile su oko 10 % usluge.

Planirani rashodi za zaposlene manji su za 6.798.921 kunu u odnosu na usvojeni plan.

Materijalni rashodi smanjeni su za 48.834.000 kuna, odnosno 12,3 % u odnosu na usvojeni plan osobito zbog smanjenja troškova energije, usluga tekućeg i investicijskog održavanja te ostalih usluga.

Financijski rashodi iznose 18.000.000 kuna.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine iznose 184.454.408 kuna te su manji za 62.312.281 kunu u odnosu na usvojeni plan zbog pomaka u dinamici isporuke vlakova, a čine ih:

- rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine u iznosu od 139.089.408 kuna koji se odnose na prijevozna sredstva u željezničkom prometu u iznosu od 137.386.071 kunu, prijevozna sredstva u cestovnom prometu u iznosu od 392.000 kuna i ulaganja u računalne programe u iznosu od 1.311.337 kuna
- rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini u iznosu od 45.365.000 kuna, a odnose se na ulaganja u prijevozna sredstva, građevinske objekte i ostalu nefinancijsku imovinu.

RAČUN FINANCIRANJA

Prijedlog izmjena i dopuna Financijskog plana HŽ Putničkog prijevoza za 2021. rezultira manjkom prihoda u odnosu na rashode u iznosu od 69.010.966 kuna.

Planirani primici od financijske imovine i zaduživanja za 2021. godinu iznose 189.627.757 kuna, a odnose se na planirano povlačenje tranši po odobrenim kreditima vezanim uz nabavu novih motornih vlakova.

S obzirom da je zbog situacije uzrokovane epidemijom covida-19 došlo do pomaka u mjesečnoj dinamici isporuke vlakova dolazi i do pomaka u planiranim odljevima sredstava iz kredita. Dakle, doznačena sredstva u 2021. po kreditu EUROFIMA-e u iznosu od 54.235.152,00 kn za nabavu novih vlakova prenijet će se u 2022. kada nastaje obveza plaćanja. Naime, EUROFIMA doznačava sredstva sukladno dinamici definiranoj Ugovorom, a zbog pomaka u dinamici isporuke vlakova dolazi do razlike u priljevu i odljevu sredstava iz predmetnog zajma.

Planirani izdaci za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova iznose 51.600.000 kuna te su nepromijenjeni u odnosu na usvojeni plan.